Eduskunta
Hallinto- ja turvallisuusjaosto

HE 30/2015 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2016
Eduskunnan hallinto- ja turvallisuusjaoston kutsu ja pyyntö, 30.9.2015

Helsingin poliisilaitoksen toimintaympäristön muutosten edellyttämät lisäresurssitarpeet

1 Toimintaympäristön muutosten vaikutukset tehtäviin ja resurssitarpeisiin

Pääkaupungin toimintaympäristöön liittyvät muuttuvat tekijät vaikuttavat aina olennaisesti Helsingin poliisilaitoksen tehtävien määrään ja resurssitarpeisiin. Esimerkiksi noin puolet Suomen maahanmuuttajista asuu pääkaupunkiseudulla ja määrä on jatkuvassa kasvussa. Tänä vuonna jyrkkään nousuun kääntyneen turvapaikanhakijoiden määrän ennakoidaan jatkuvan tulevina vuosina.

Helsingin poliisilaitoksen toiminta-alueella järjestetään säännöllisesti vuosittain runsaasti sellaisia tapahtumia, kuten valtiovierailuja, mielenosoituksia ja suuria yleisötilaisuuksia, joiden turvallisuusjärjestelyt edellyttävät poliisilta mittavia panostuksia.

Maamme tiheimpänä väestökeskittymänä ja liikkuvan rikollisuuden solmukohtana rikostorjunta ja -tutkinta työllistävät poliisia. Erityisesti ulkomaalaisten tekemien rikosten osuus, talous- ja kyberympäristöön liittyvien rikosten määrä sekä järjestäytyneiden rikollisryhmien toimintaan usein liittyvät huumausaine-, talous- ja väkivaltarikokset näkyvät Helsingin poliisilaitoksen toiminnan arjessa. Nykyisellään ei kyetä riittävästi panostamaan rikostorjuntaan ja ennalta ehkäisevään toimintaan.

Helsingin poliisilaitoksella on paikallispoliisin alueellisen toimintavastuun lisäksi vastattavana **muista poliisilaitoksista poikkeavia valtakunnallisia ja alueellisia erityistehtäviä.**

Pariisin ja Kööpenhaminan terroristi-iskujen jälkeen Suojelupoliisi on nostanut uhka-arviotaan, ja poliisilta edellytetään turvaamistoimia aiempaa enemmän. Poliisin turvaamia kohteita ovat erityisesti tietyt uskonnolliset yhteisöt, kansainväliset yhteisöt ja diplomaattikohteet. Helsingin poliisilaitokselta sitoutuu tällaisiin tehtäviin kokonaistyöaikaa kolmentoista poliisimiehen työpanos (13 htv).

Samaan aikaan toimintaympäristössä tapahtuneiden muutosten kanssa valtionjohtoon, valtioneuvoston jäseniin ja muihin korkeisiin virkamiehiin kohdistuneet uhkat, kuten vihapuheet ja -kirjoitukset, suoranaiset uhkaukset ja väkivallan yritykset, ovat lisääntyneet huomattavasti. Tästä johtuen henkilösuojauksen tarve on laajentunut merkittäväsi.

HELSINGIN POLIISILAITOS
Pasilanraitio 11, PL 11, 00241 HELSINKI
kirjaamo.helsinki@poliisi.fi
Puh. 0295 470 011, Faksi 0295 470 011

2 Maasta poistamiseen tarvittavat lisäresurssit

Turvapaikanhakijoiden määrän mittava kasvu on edellyttänyt merkittävää lisäresursointia kyseiseen toimintaan henkilöstön ja ylitöiden määrien osalta. Syyskuussa turvapaikanhakijoita kirjattiin Helsingin poliisilaitoksessa noin 1 600. Suomeen on vuonna 2015 saapunut lähes 17 500 turvapaikanhakijaa (tilanne 30.9.) ja pelkästään syyskuussa 10 334. Helsingin poliisilaitoksessa on tehty 23 prosenttia kaikista hakijoiden rekisteröinneistä.

Turvapaikkahakemusten määrän lisääntymisen vaikutukset maasta poistamismääriin tulevat olemaan huomattavat. Maasta poistaminen sitoo myös paljon muuta kuin täytäntöönpanotehtävissä työskentelevää henkilöstöä, kuten paperittomien henkilöiden identifioinnissa, maasta poistettavaan kohdistettavissa turvaamistoimissa ja sosiaali- sekä rajavalvontaviranomaisten kanssa tehtävässä yhteistyössä työskentelevä henkilöstö.

Helsingin poliisilaitosta työllistävät tällä hetkellä kielteisen turvapaikkapäätöksen ja siihen liittyvän käännytyspäätöksen saaneiden sekä rikosten perusteella käännytettävät ja vankeusrangaistusta suorittaneiden maasta poistamiset.

Mahdollinen uusi turvallisuusarvio Irakin ja Somalian kohdalla lisää poliisille kuuluvia maasta poistamisten täytäntöönpanoja. Kun poistamisviiveet ovat jo nyt kasvaneet turvapaikkahakemusten määrän lisääntymisen myötä, on lisäresurssien tarve maasta poistamisten täytäntöönpanoon huomattava.

Helsingin poliisilaitos on Poliisihallituksen määräyksestä käynnistänyt vuoden 2015 alusta valtakunnallisen identifiointitoiminnon. Toiminnon tulee kyetä vastaamaan valtakunnan tasolla niiden maasta poistettavien henkilöiden henkilöllisyyden ja kansalaisuuden selvittämisestä, joiden henkilöllisyys tai kansalaisuus on jäänyt prosessin alkuvaiheessa epäselväksi. Jotta poliisilaitoksen tosiasialliset edellytykset hoitaa uutta valtakunnallista tehtäväkokonaisuutta saadaan turvattua, tulee siihen jatkossa osoittaa riittävä kohdennettu resurssi ja rahoitus.

Tällä hetkellä Helsingin poliisilaitoksella maasta poistamisessa työskentelee vakituisesti kahdeksan tutkijaa, yksi ryhmänjohtaja ja toimintaa johtava tutkinnanjohtaja.

Maastapoistamiseen liittyvä lisäresurssitarve on yhteensä 25 henkilötyövuotta seuraaviin tehtäviin jakautuen: täytäntöönpano 14, koordinointi kolme (3), identifiointi kuusi (6) ja säilöönotto kaksi (2). Lisärahoituksen tarve on näin ollen 1 500 000 euroa (25 htv x 60 000 euroa).

3 Henkilösuojaukseen tarvittavat lisäresurssit

Tasavallan presidentin turvallisuusvartiosto ja Valtioneuvoston turvallisuusvartiosto ovat henkilösuojaustehtäviin erikoistuneet yksiköt, joka huolehtivat Suomen valtiojohdon sekä Suomeen saapuvien korkeiden valtiollisten vieraiden ja muiden poliisin henkilösuojauksen piiriin kuuluvien vieraiden henkilösuojauksesta. Vartiostojen henkilötyövuosihinta on merkittävästi suurempi kuin laskelmissa käytetty htv -hinta.

Turvallisuusvartiostojen henkilöstömäärää on nostettava, mikäli ylemmän valtiojohdon suojaus halutaan pitää vähintään nykytasolla. Nykyisellään pääministerin lisäksi henkilösuojauksen kasvua on sekä valtiovarain-, ulko- sekä sisäministerillä. Myös muiden ministereiden sekä ajoittain myös Eduskunnan puhemiehen osalta on ollut lisääntyvää henkilösuojaustarvetta. Laajentuneet henkilösuojaustehtävät on hoidettu ylitöitä teettämällä.

Lisääntyneet tehtävät edellyttävät 15 henkilötyövuoden (htv) lisäyksen Valtioneuvoston turvallisuusvartioston nykyiseen vahvuuteen. Lisärahoituksen tarve henkilöstön osalta on 1 250 000 euroa (15 htv x 75 000 euroa).

Henkilösuojauksessa tarvittavan panssaroidun ajoneuvokaluston tilanne on kriittinen. Nykyisen kaluston osalta on välttämätön tarve uusia yksi B6/7 tason suojattu edustusauto sekä B4 suojattu edustusauto. Ajoneuvokalusto palvelee poliisia paitsi oman valtiojohdon suojaustehtävissä, erityisesti ulkomaisten päämiesten sekä muun valtiojohdon vierailujen yhteydessä. Ajoneuvokaluston osalta lisärahoituksen tarve on 1 500 000 euroa.

4 Harmaan talouden ohjelman lakkauttamisen vaikutus rikoshyötyyn

Merkittävä osuus koko valtakunnassa takaisin saadusta rikoshyödystä muodostuu Helsingin poliisilaitoksen rikoshyödyn jäljittämiseen liittyvistä tehokkaista toimenpiteistä. Harmaan talouden ohjelman lakkauttaminen vaikuttaa merkittävästi takaisin saadun rikoshyödyn määrään, sillä Helsingin poliisilaitoksessa siitä seuraa yhteensä 20 henkilötyövuoden vähennys talousrikostorjunnan henkilöstöön.

5 Valtakunnallisten erityistoimintojen rahoitus kustannusperusteisesti ja täysimääräisenä

Poliisilaitokselle osoitettu rahoituskehys ei riitä kattamaan toimintaympäristön muutoksista johtuvien erityistehtävien hoitamista, joten poliisilaitos on joutunut siirtämään erityistehtäviin henkilöstöä perustoiminnoista. Tämä vaikuttaa heikentävästi poliisin tuottamiin palveluihin ja toiminnan tuloksellisuuteen.

Helsingin poliisilaitoksen hoitamien erityistehtävien rahoitus sisältyy nykyisellään lähtökohtaisesti poliisilaitoksen perusrahoitukseen. Poliisihallitus antaa mahdollisesti joihinkin erityishankintoihin budjettivuoden aikana hankerahoitusta.

Helsingin poliisilaitoksen näkemyksen mukaan yksikölle osoitettujen valtakunnallisten erityistoimintojen rahoitus- ja henkilöstöresurssit tulee vuosittain turvata erillisrahoituksena kustannusperusteisesti täysimääräisenä. Valtakunnalliset ja alueelliset tehtävät edellyttävät, että Helsingin poliisilaitoksen resurssijako tulisi toteuttaa omana itsenäisenä kokonaisuutena ulkopuolella muiden paikallispoliisien yksiköiden resurssijakomallista.

Poliisipäällikkö
Poliisikomentaja Lasse Aapio

Apulaispoliisipäällikkö Ilkka Koskimäki

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.

Liitteet

Jakelu

Tiedoksi